

Overskrift	Igangsætning af to projekter i facilitetsstrategien
Fra	Annesofie Bjerre, Søren Eriksen, Rasmus Damkjær-Ohlsen, Mathias Faaborg og Troels Lund (Task force på facilitetsstrategi)
Resumé	Korpsledelsen besluttede på mødet i september at Korpsledelsen ikke ønsker at arbejde videre med en fondsmodel på ejendomsområdet (scenarie 3), idet Korpsledelsen vurderer, at der ikke er strategiske fordele ved en udskillelse og de negative juridiske konsekvenser ved en sådan udskillelse er så væsentlige, at man ikke finder denne model aktuel. Korpsledelsen beder om ekstern juridisk bistand til udarbejdelse af kort notat herom. <i>Notatet er vedlagt som bilag.</i> Korpsledelsen besluttede at igangsætter 4 pilotprojekter: 1) Selvstændiggørelse af Avnstrup 2) Selvstændiggørelse af Stevninghus. 3) Udvikling af Thurøbund til attraktiv friluftsfacilitet. 4) Salg af Temnæs.
Overblik	Denne indstilling lægger op til en beslutning om at etablere to projekter i den fælles organisation, som erstatter Ejendomsudvalget
Behandling	Korpsledelsen drøfter og træffer beslutning.
Indstilling	Det indstilles at igangsættes to projekter i den fælles organisation: <ul style="list-style-type: none"> - Et projekt, som omhandler udvikling af attraktive friluftsfaciliteter. Thurøbund er pilotprojektet. - Et projekt, som omhandler at selvstændiggøre og i yderste konsekvens sælge ejendomme. Avnstrup, Stevninghus og Temnæs er pilotprojekter.
Formål og strategisk betydning	For at sikre Det Danske Spejderkorps fortsatte udvikling, evne til at løfte store projekter og til at understøtte spejderarbejdet lokalt og nationalt, er der behov for et stabilt økonomisk fundament, der løbende styrkes. Det Danske Spejderkorps, skal have en diversificeret indtægtsbase, så Korpsen kan modstå ændringer i eksempelvis tilskuddet og fortsat kan sikre det gode, værdiskabende spejderarbejde. Det Danske Spejderkorps ønsker at være på forkant med faciliteter til fremtidens udviklings- og friluftsskemaer, baseret på nye analyser af ungdommens behov og ønsker
Anne- indstilling	Korpsledelsen går i dialog med formanden for Ejendomsudvalget om afslutningen af deres arbejde og muligheden for at tilbyde personer med kompetencer indenfor fundraising, facilitetsudvikling, viden om børn, unge og friluftsliv, kreativitet og innovation at arbejde med projektet om udvikling af Thurøbund. Ligeledes mulighed for at tilbyde personer med kompetencer indenfor selvstændiggørelse og salg at indgå i projektet omkring Selvstændiggørelse af Avnstrup og Stevninghus samt salg af Temnæs, idet selvstændiggørelse og salg indebærer ensartede processer, opmærksomheder og vurderinger. De involverede hytteudvalg og spejdercentre er naturlige samarbejdspartnere i de to projekter.
Baggrund og fakta	Se indstillinger fra sidste møde i korpsledelsen
Beskrivelse	Se indstillinger fra sidste møde i korpsledelsen.
Eksekvering	Korpsledelsens taskforce tager indledende møde med formanden for ejendomsudvalget og de involverede hytteudvalg. Generalsekretæren varetager beskrivelsen af de to projekter.
Interesse- partier motivation og kom- munikation	Ejendomsudvalget, involverede hytteudvalg og ressourcepersoner i Det Danske Spejderkorps med indsigt i facilitetsudvikling, salg og selvstændiggørelse.

Michael Vindfeldt
partner, advokat (L)
Frederiksberggade 11
1459 København K
Sag 21171 nnj/sam
19. september 2017

Notat

Om etablering af en selvejende institution

1. Indledning og baggrund

I forbindelse med at Det Danske Spejderkorps (DDS) skal revidere sin ejendomsstrategi, er vi blevet anmodet om en juridisk vurdering af muligheden for etablering af en selvejende institution, der skal eje ejendommene samt beskrive fordele og ulemper ved dette.

Vi har taget udgangspunkt i et udkast til forslag til beslutning på korpsrådsmøde i 2017 samt DDS' Strategi for ejendomsområdet 2013-2018.

2. Vurdering og anbefaling

Vores vurdering er, at det vil være forbundet med betydelige juridiske problemer i forbindelse med dels etablering af en selvejende institution samt den efterfølgende drift, såfremt DDS' ejendomme bliver placeret i en selvejende institution.

Det er vores vurdering, at en opdeling, hvor DDS, som primær bruger, ikke længere har den fulde kontrol og det fulde ansvar for ejendommene, på sigt vil kunne give anledning til problemer i forhold til at sikre, at ejendomsporteføljen svarer til brugernes behov. De særlige regler, der gælder for fonde, udelukker en sådan kontrol.

Derudover er en beslutning om at overdrage ejendommene til en fond eller en selvejende institution uigenkaldelig, idet ejendommene ikke kan tilbageføres, uden at det sker som et køb.

Dette udelukker ikke, at der etableres en selvstændig juridisk enhed, der fremadrettet ejer ejendommene, men dette kan f.eks. også være et selskab, f.eks. et aktieselskab, der er ejet af DDS.

Det er imidlertid vores anbefaling, at ejendommene ikke overdrages til en fond eller selvejende institution.

3. Redegørelse

Vi vil i det følgende overordnet redegøre for de regler og principper, der gælder for selvejende institutioner, og efterfølgende hvorfor disse regler er problematiske i forhold til etablering af en selvejende institution som den juridiske ramme for det fremtidige ejerskab.

Selvejende institutioner er en generel betegnelse for forskellige juridiske enheder, f.eks. fonde, stiftelser, legater m.v., der alle er kendetegnet ved, at der ikke er en ekstern ejer- eller medlemskreds, der kan udøve en ejers beføjelser over aktiverne. Betegnelserne bruges sjældent konsekvent, og i det følgende vil vi bruge betegnelsen fond.

Fonde er som det klare udgangspunkt omfattet af fondslovgivningen, dvs. enten lov om fonde og visse foreninger eller erhvervsfondsloven. Lov om fonde og visse foreninger omfatter de fonde, der ikke anses for at være erhvervsdrivende.

Vi bemærker i den forbindelse, at vi ikke har nærmere oplysninger om, hvorvidt den påtænkte selvejende institution vil være erhvervsdrivende, f.eks. ved udlejning af ejendommene på markedsvilkår til eksterne, men vi antager, at det i et vist omfang vil være tilfældet, og at den selvejende

institution derfor vil blive betragtet som erhvervsdrivende og omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Udover de nævnte love gælder også særlige regler om beskatning af fonde, og der gælder en række uskrevne grundsætninger, som det er vigtigt at være opmærksom på, da de tillægges afgørende betydning, når det skal vurderes, om der overhovedet er stiftet en fond.

3.1. Fondsretlige grundsætninger

De væsentligste karakteristika er, at fondsmidler skal være endeligt og uigenkaldeligt udskilt fra stifterens økonomi og rådighed.

Det har dels betydning i forhold til ejendomsret og vilkårene for stifters adgang til at gøre brug af de aktiver, der er overført. For så vidt angår overdragelse af ejendomsretten, skal den være endelig og uden mulighed for, at aktivet senere kan tilbageføres til stifteren.

Der kan altså kun gå aktiver fra stifter til fond, men ikke den modsatte vej.

For så vidt angår stifters brug af det pågældende aktiv, indebærer princippet, at det skal ske på markedsvilkår. Fonden kan derfor ikke stille et aktiv vederlagsfrit til rådighed for fondens stifter eller i øvrigt på favorable vilkår.

Kravet om en uigenkaldelig udskillelse har også betydning for sammensætningen af fondens bestyrelse, da denne ikke udelukkende kan bestå af personer, der er udpeget af stifter. I praksis betyder det, at i hvert fald ét bestyrelsesmedlem skal være uafhængigt af stifter. Kravet om uafhængig bestyrelse betyder også, at det ikke lovligt kan bestemmes, at stifter i for vidt omfang skal tiltræde fondsbestyrelsens ønsker. En pligt til at søge godkendelse kan anerkendes i mindre omfang, f.eks. at opløsning af fonden skal godkendes af DDS.

3.2. Fondslovgivningen

Som anført ovenfor antager vi, at fonden vil blive anset for at være erhvervsdrivende. Vi henviser herved til, at det fremgår af ejendomsstrategien for 2013-2018, at der i et for os ukendt omfang skal ske udlejning til f.eks. virksomheder og privatpersoner, og vi antager, at det skal ske på markedsvilkår.

Uanset om fonden anses for at være erhvervsdrivende eller ej, vil den være under tilsyn af enten Erhvervsstyrelsen eller Civilstyrelsen. Styrelserne skal efter lovgivningen godkende visse beslutninger, f.eks. vedtægtsændring, fusion eller opløsning.

Det er således ikke muligt at nedlægge en fond medmindre myndighederne godkender det. Myndighedernes praksis er forholdsvis restriktiv og kræver bl.a., at fonden som minimum har eksisteret i mindst 10 år, og at fondens formål ikke længere kan efterleves eller er blevet åbenbart uhensigtsmæssigt. Ved nedlæggelsen af en fond, skal fondens formue anvendes i overensstemmelse med formålet, men også her gælder forbuddet mod, at der sker tilbageførsel til fondens stifter.

Det er endvidere vanskeligt at ændre en fonds formål, da dette også skal godkendes af enten Civilstyrelsen eller Erhvervsstyrelsen, og praksis er også her, at formålet ikke længere kan efterleves

eller er blevet åbenbart uhensigtsmæssigt, og myndighederne skal overbevises om, at det er tilfældet.

Derudover skal den relevante styrelse godkende *”ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes.”*

Hvis fonden ikke er erhvervsdrivende, skal Civilstyrelsen også godkende visse dispositioner over fondens aktiver, f.eks. salg og pantsætning. Civilstyrelsen skal også godkende investeringer af fondens midler i forhold til den bekendtgørelse, der gælder for investering af ikke-erhvervsdrivende fondes midler.

Styrelserne foretager i et vist omfang gennemgang af fondes regnskaber efter indkaldelse.

Det er også væsentligt, at fondslovene indeholder bestemmelser, der udtrykkeligt forbyder konkrete uddelinger til stiftere og bestyrelsesmedlemmer. Dette forbud supplerer den fondsretlige grundsætning, som er omtalt ovenfor, og udelukker, at fonden har et formål eller ved stiftelsen er pålagt forpligtelser, der indebærer en tilbageførsel af midler eller andre fordele for fondens stifter.

3.3. Stiftelse af en fond

Der er ikke regler om i hvilken form de midler, som en fond stiftes med, skal foreligge, men der er krav til en minimumskapital, der skal foreligge ved stiftelsen. For de erhvervsdrivende fonde er kravet kr. 300.000,-. For fonde, der ikke er erhvervsdrivende, er kravet en kapital på 1 mio. kr.

Der er ikke krav om, i hvilken form aktiverne skal foreligge. En fond kan således stiftes ved indskud af f.eks. kontanter, værdipapirer, ejendomme, virksomheder m.v. Det er dog et krav, at aktiverne skal kunne tjene til opfyldelse af fondens formål. Derfor sker stiftelsen af fonde som den klare hovedregel med aktiver, der kan skabe en løbende indtjening, som kan bruges til formålet.

Det er muligt at stifte en fond ved f.eks. at indskyde et kapitalbeløb, som fonden herefter anvender til køb af en virksomhed eller lignende af stifter, hvilket kan være på gunstige vilkår for fonden, men ikke omvendt.

Finansieringen af dette køb kan også ske ved udstedelse af gældsbreve, eller, hvis der er tale om fast ejendom, sælgerpantebreve. Det er dog vigtigt, at sådanne aftaler mellem fonden og fondens stifter ikke begunstiger stifter.

Det forhold, at fonden har købt ejendommene af DDS ændrer dog ikke ved, at ejendommene ikke kan tilbageføres vederlagsfrit til DDS. Der gælder fortsat det samme forbud mod tilbageførsel af midler. Det betyder, at en overdragelse tilbage til DDS skal ske på markedsvilkår.

3.4. Fondsbeskatning

Fonde har visse fordele i forhold til beskatning, men ikke i samme omfang som tidligere. Fordelene består i særlige fradrag, som andre juridiske personer ikke har. Bl.a. kan fonde fradrage uddelinger til formål, der anses for almennyttige eller almenvelgørende. Der er ikke længere fradrag for uddelinger til formål, der ikke betragtes som almennyttige eller almenvelgørende.

Uddelinger skal forstås bredt, dvs. som beløb, der anvendes til opfyldelse af fondens formål. Et beløb, der anvendes internt, kan altså også fradrages. For eksempel kan et museums køb af kunstgenstande betragtes som uddelinger.

Det er under alle omstændigheder en betingelse for skattefradraget, at uddelingen er lovlig, dvs. i overensstemmelse med fondens vedtægter og fondslovene.

3.5. Reglernes konkrete betydning

De nævnte regler indebærer en række begrænsninger i forhold til fondens virke.

Det væsentligste er, at ved etablering af en fond, der skal eje DDS' ejendomme, har DDS endegyldigt givet afkald på ejendomsretten til ejendommene, medmindre DDS vælger at købe ejendomme af fonden til markedspris. Der er således ikke en fortrydelsesret, hvis det måtte vise sig, at en fond ikke er den rigtige juridiske ramme for ejendommene.

De fondsretlige regler begrænser også samarbejdet mellem DDS og fonden i forhold til vilkår for DDS' brug af ejendommene. Det skal i udgangspunktet ske på markedsvilkår. Dette krav kan muligvis lempes i forhold til enkelte gruppers brug af f.eks. spejderhytter, der overføres til fonden, hvis myndighederne kan overbevises om, at grupperne er tilstrækkelig selvstændige i forhold til DDS. Dette finder vi dog tvivlsomt.

Reglerne indebærer også, at DDS må afgive en vis indflydelse på ejendommene, idet DDS ikke må udpege alle bestyrelsesmedlemmer. Der skal være mindst ét uafhængigt medlem, men retningslinjer for god fondsledning anbefaler, at mindst 1/3 af medlemmerne er uafhængige. DDS kan fortsat udpege et flertal af bestyrelsesmedlemmerne, men har ingen instruktionsbeføjelser overfor de enkelte medlemmer. Det er herunder antaget, at den, der har udpeget et bestyrelsesmedlem, ikke kan tilbagekalde udpegningen, dvs. reelt afsætte bestyrelsesmedlemmet.

Det er fondsmyndighederne, der som de eneste kan afsætte bestyrelsesmedlemmer, og der skal meget til, før det sker.

Som følge af den manglende mulighed for direkte kontrol med fondens bestyrelse, er der risiko for, at fondens dispositioner over ejendommene, herunder tilkøb og frasalg, ikke nødvendigvis svarer til DDS' behov og ønsker. Etableringen af en fond, der skal eje og drive ejendommene forudsætter derfor en høj grad af tillid til, at DDS og fondsbestyrelsen er enige om strategien for ejendomsporteføljen, som skal være afstemt med DDS.

Fondskonstruktionen er endvidere ikke fleksibel i forhold til, at bestyrelsen kan foretage de tilpasninger, som måtte være nødvendige, f.eks. i forhold til at ændre fondens formål, når det skønnes hensigtsmæssigt.

Derudover bemærkes, at et eventuelt overskud, som en fond måtte opnå via ejendomsdriften ikke kan uddeles til DDS, jf. ovenfor. Det betyder, at enten skal midlerne forblive i fonden og anvendes til udvikling af ejendomsporteføljen eller anvendes til uddeling til formål, som ikke vil kunne sige at være en tilbageførsel til DDS. Det bemærkes særligt, at en fond er forpligtet til at anvende overskud til formålet. Dette indebærer således, at mulighederne for at anvende et overskud fra ejendommene til andre aktiviteter i DDS formindskes væsentligt, og den demokratiske kontrol med anvendelsen,

f.eks. via Korpsrådets kontrol med Korpsledelsen, mistes, da fondsbestyrelsen som nævnt ikke står direkte til ansvar over for DDS.

En overdragelse af DDS' ejendomme til en fond indebærer således, at DDS mister en meget væsentlig del af indflydelsen på såvel drift af ejendomsporteføljen som anvendelse af eventuelt overskud.

Det kan være forbundet med skattemæssige fordele at etablere en fond, idet en fonds muligheder for skattemæssige fradrag er fordelagtige, men så forudsætter det, at ejendommene genererer et overskud, som normalt vil være skattepligtigt.

Hvis ikke det er tilfældet, er den skattemæssige fordel ikke til stede. Det kræver en nærmere undersøgelse, hvor der også tages hensyn til DDS' skattemæssige forhold, før det kan konkluderes, om det skattemæssigt vil være en fordel at udskille ejendommene i en fond.

En sådan undersøgelse falder udenfor rammerne af dette notat.

Det er på den baggrund vores samlede opfattelse, at der ikke er strategiske fordele ved en udskillelse, og de negative juridiske konsekvenser ved en sådan udskillelse er så væsentlige, at vi fraråder en sådan udskillelse.

Indstilling til Korpsledelsen

Vedrørende: Valg af revisor

Mødedato: 4. oktober 2017

Modtaget på korpskontoret: 28. september 2017

Kommentarer: -

Overskrift	Valg af revisor
Fra	Generalsekretær og administrationschef
Resumé	Det Danske Spejderkorps har i august og september haft vores revisionsopgave i udbud. Revisionsopgaven i Det Danske Spejderkorps indeholder en række delleverancer, herunder revision af årsregnskaber, revision af ansøgning om tipsmidler, momskompensation og lotteri samt rådgivning indenfor moms- og skatteforhold. Revisionsopgaven er sendt i udbud sammen med revisionsopgaver der relaterer sig til De grønne pigespejdere, Middelgrundsfonden og Spejderne, der alle har Spejdernes Administrationsfællesskab (SAF) til at varetage bogholderi og økonomopgaver.
Overblik	Korpsrådet i Det Danske Spejderkorps vælger hvert år revisor som en del af dagsordenen på korpsrådsmødet.
Behandling	Korpsledelsen drøfter og beslutter hvilken revisor, der fremlægges for korpsrådet på korpsrådsmødet 2017 med en forventning om at varetage opgaven de næste år.
Indstilling	Det indstilles at korpsledelsen beslutter at fortsætte samarbejde med Deloitte som revisor.
Formål og strategisk betydning	Korpsset har en betydelig udgift til opgaver, der relaterer sig til revision og økonomisk rådgivning. Derfor er det sundt hvert 3.-5. år at sende opgaven i udbud for at sikre sig den rette leverance til den bedste pris.
Andre medtagne	De grønne pigespejdere, Spejderne og Middelgrundsfonden.
Baggrund og fakta	<p>Revisionsopgaven er sendt i udbud til KPMG, BDO, Deloitte, PwC og Beierholm. Alle fem revisionshuse er på baggrund af fyldestgørende materiale vurderet på en række parametre. I denne vurdering blev det klart at Deloitte, PwC og Beierholm var de tre mest attraktive tilbud.</p> <p>Pris og ydelse: Deloitte og PwC er meget ens i forhold til pris og de leverancer, som vi ville kunne forvente. Beierholm er cirka 10-12 % billigere i forhold til Deloitte og PwC, men har til gengæld ikke erfaring og viden med fondsøkonomiske forhold, hvilket har stor betydning i den fase Middelgrundsfonden står i på nuværende tidspunkt med overvejelser omkring den optimale fond struktur fremadrettet.</p> <p>Timing: Ressourcetrækket – specielt i SAF – vil udgøre en faktor, specielt i den indledende fase, første halvår 2018. Vi er allerede bekendt med et væsentligt ressource-træk ift. den nye persondataforordning, der træder i kraft ultimo maj 2018. Som forordning er det et myndighedskrav, at vi lever op til denne, hvorfor vi ikke selv har mulighed for at time denne indsats. Indsatsen ift. persondataforordningen vil få indflydelse på alle aspekter af SAF' arbejde, fra reception til økonomi. Et revisorskifte og implementering af persondataforordningen vil være udfordrende at imødekomme ressourcemæssigt med nuværende ressourcer i SAF og på Korpskontoret i øvrigt.</p> <p>Brug for nye perspektiver: Medio 2017 skiftede Deloitte underskrivende partner ift. teamet omkring Spejderne, Middelgrundsfonden, SAF og DDS. Således vurderes, at der er kommet nye øjne og kræfter omkring teamet, der er ansvarlig for revision af de nævnte organisationer, selvom vi fastholder Deloitte som revisionshus.</p> <p>Spejder Sport undersøgte marked i 2016, men valgte så at blive hos Deloitte, men har i den forbindelse ligeledes skiftet partner.</p>
Beskrivelse	-
Eksekvering	Valg af revisor besluttet på Korpsrådsmødet november 2017
Interaktion, evaluering og kommunikation	Efter korpsledelsens beslutning gives tilbagemelding til de involverede revisionshuse.

Overskrift	Beslutning om at bevillige 750.000 kr. til en ny version af Gruppeweb
Fra	Projekt Gruppeweb
Resumé	<p>Gruppeweb er for størstedelen af grupperne i Det Danske Spejderkorps et vigtigt redskab i forhold til at skabe overblik over arrangementer, spejdermøder og ture for medlemmer og deres forældre samt at tiltrække nye medlemmer.</p> <p>Med et nyt Gruppeweb vil vi skabe en effektiv platform, der gør det nemt for grupperne at dele information og arrangementer og nemt for forældrene at holde styr på, hvad der sker i gruppen samtidig med, at det bliver en platform, hvor der er større fokus på at appellere til potentielle spejdere og deres forældre.</p>
Overblik	Blev behandlet på korpsledelsesmøde i maj 2017, hvor det blev besluttet at iværksætte en analyse af brugernes ønsker til en ny version af Gruppeweb. I korpsledelsens behandlingen af budget 2018 fremgår af indstillingen at der afsættes kr. 750.000 (reelt set kr. 250.000 i 2018, jf. afskrivninger over 3 år) til udvikling af nyt Gruppeweb. Det er med afsæt i forundersøgelsen og denne budgetramme at indstillingen denne fremlægges til endelig beslutning.
Behandling	Endelig behandling af, hvorvidt der kan bevilliges 750.000 kr. til en ny version af Gruppeweb
Indstilling	Korpsledelsen beslutter at bevillige 750.000 kr. inkl. moms til workshops, udvikling, test og realisering af en ny version af Gruppeweb, der skal sikre en stærk, overskuelig og brugervenlig platform til de lokale grupper i hele landet.
Formål og strategisk betydning	<p>En ny version af Gruppeweb skal gøre det nemmere for grupperne at skabe overblik og formidle information og ture, spejdermøder og hvad der sker i gruppen.</p> <p>Og Gruppeweb skal gøre det nemt for forældrene at få et overblik over spejdermøder, ture og arbejdsdage samtidig med, at man kan følge med i gruppens liv via gode integrationer, hvor grupperne deler billeder og nyheder. Systemet skal gøre det nemt at tilmelde sig på alle enheder, så man kan gøre det på farten mellem hverdagens andre gøremål.</p> <p>Men udover at Gruppeweb skal være et effektivt arbejdsredskab, så skal det også fungere som en rekrutteringskanal, hvor potentielle spejdere og deres forældre får et klart indtryk af, hvad spejder er og hvad man kan forvente sig at opleve i den lokale gruppe.</p> <p>Nyt Gruppeweb skal matche resten af korpsets visuelle udtryk og skal være med til at skabe sammenhæng mellem alle korpsets medier.</p> <p>Målsætninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimum 250 grupper benytter nyt Gruppeweb med udgangen af 2018. 350 grupper er på systemet med udgangen af 2019 • 15 grupper der ikke tidligere har været på gruppeweb er kommet på systemet med udgangen af 2018. Yderligere 20 grupper kommer på i 2019 • Udfasning af det gamle system, så det kan lukkes ned 31/12 2018
Andre involverede	<ul style="list-style-type: none"> • Analyseinstituttet Wilke • Korpskontoret • Ledere i Det Danske Spejderkorps • Forældre til spejdere i Det Danske Spejderkorps • FDF – Der er ved at være færdige med et lignende projekt

Baggrund og fakta	<p>Gruppeweb blev til i 2009 og der er i dag over 300 aktive sites i Det Danske Spejderkorps. Systemet er gennem hele sin levetid blevet administreret af frivillige og er løbende blevet opdateret. Systemet bag er desværre udfordret af forældelse og opleves også af en del som værende tungt at arbejde med, hvis man ikke har solid IT indsigt. Men den største udfordring med det nuværende system er, at det ikke er mobilvenligt og derfor ikke passer godt ind i de brugsmønstre, som vi ser i dag.</p> <p>Vi har sammen med Wilke fået foretaget en analyse bestående af 4 gruppeinterviews med gruppeledere, grenledere, nye ledere og forældre samt en survey rettet mod alle ledere i Det Danske Spejderkorps og et udsnit af forældre til medlemmer. Analysen har givet os nogle meget klare pejlemærker for, hvad både afsender og modtagere af information fra grupperne gerne vil have, og der er heldigvis stor enighed om, hvad der bør prioriteres.</p> <p>Det gruppernes hjemmesider bliver brugt mest til er at formidle information om ture og arrangementer og der er meget bred enighed blandt de forskellige målgrupper (grenleder, gruppeleder og forældre), at nøglen til et godt og velfungerende system ligger i en kalender, der kan optimere planlægning og koordinering af arrangementer. Eller med andre ord en kalender, der er overskuelig, brugervenlig og som gør det nemt for både ledere og forældre at håndtere tilmelding.</p> <p>Udover en god kalender er det i høj grad brugervenlighed, der er et tema i de to undersøgelser. Hos Forældrene handler det meget om at kunne benytte Gruppeweb på mobilen og få det gode overblik, men det hos lederne i høj grad er brugervenlighed i forhold til at oprette indhold, der er i højsædet.</p>
Beskrivelse	<p>Målgrupper:</p> <p>Primære: Forældre (både nuværende og potentielle), spejdere, ledere, bestyrelsesmedlemmer, Sekundære: Offentlighed, kommuner</p> <p>Produkt:</p> <p>System der kan levere responsive hjemmesider til grupper, divisioner og arrangementer i Det Danske Spejderkorps. Den enkelte hjemmeside skal være overskuelig, indbydende og nem for grupperne af administrere og siden skal så vidt muligt integrere information fra Medlemsservice, så forældre og ledere nemt kan tilmelde sig til arrangementer og få et godt overblik.</p> <p>Ønske til bevilling:</p> <p>750.000 kr.</p> <p>Ressourcetræk:</p> <p>Der vil i projektperioden komme et betydeligt træk på ressourcer på Korpskontoret og derudover i projektgruppen i den fælles organisation, hvor kontorets webkonsulent indgår som projektleder. Derudover inddrages ressourcer i udvalgte grupper. Driftsomkostninger efter afslutning af projektet:</p> <p>2018: 150.000 kr. – Tilretninger, fejlrettelser og hosting Efterfølgende år: 100.000 kr. – Hosting og fejlrettelser</p>
Eksekvering	<p>Risici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At Medlemsservice ikke kan integreres godt nok i forhold til det, som respondenter i analysen vil have. • Manglende velvilje til at flytte over på den nye platform <p>Proces er beskrevet i bilag</p>

Interessenter motivation og kom- munikation	<p>Interessenter i projektet:</p> <p>Grupper i Det Danske Spejderkorps</p> <p>Grupperne er den altoverskyggende interessent i projektet, fordi Gruppeweb er et arbejdsredskab, som de kommer til at benytte på daglig basis. Grupperne er allerede blevet inddraget i analysefasen, men vil blive inddraget yderligere i både idé- og udviklingsfase</p> <p>Forældre til spejdere:</p> <p>Skal modtage information via Gruppeweb, og det er derfor uhyre vigtigt, at de også inddrages i projektet løbende, så de kan være med til at teste om det der bliver udviklet også fungerer.</p> <p>Spejdere:</p> <p>Her er det særligt trops- og seniorspejdere der er i fokus, da yngre spejdere ikke formodes at besøge den lokale gruppes hjemmeside. Spejderne skal inddrages i både idé og testfase for sikre, at design og funktionalitet også matcher deres ønsker og behov.</p> <p>Medlemsservice:</p> <p>Grupperne har i foranalysen tydeligt givet udtryk for, at det er kalenderen der er klart det vigtigste i den nye version af Gruppeweb. For at kunne efterleve de ønsker som er fremkommet i analysen er det afgørende at vi får lavet en integration til Medlemsservice, så vi kan trække data ud af systemet</p>

Bilag til indstilling om bevilling af midler til en ny version af Gruppeweb

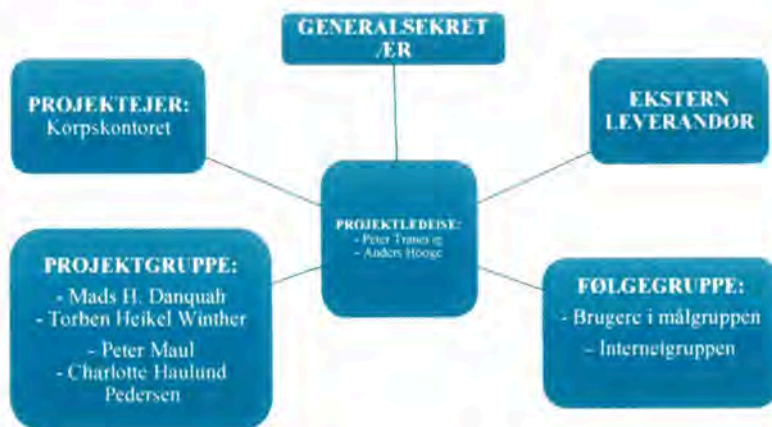
Formål:

Gruppeweb skal fortsat være gruppernes foretrukne hjemmesideløsning, men løsningen skal opdateres, så både system, funktionalitet og design matcher 2018.

Vi skal udvikle et effektivt arbejdsredskab for ledere og forældre, som gør det nemt at få overblik over arrangementer og den nødvendige information.

Men Gruppeweb skal også være Det Danske Spejderkorps' primære rekrutteringskanal og der skal i projektet være fokus på, at gruppernes hjemmesider skal invitere indenfor og fortælle hvad spejder er i billeder og tekst samtidig med at gruppernes hjemmesider er med til at skabe sammenhæng mellem alle korpsets platforme.

Projektorganisering:

Hvad fortalte analysen?

I analysen, der blev lavet i samarbejde med Wilke henover sommeren, blev alle ledere i Det Danske Spejderkorps og et udsnit af forældre til spejdere spurgt til deres tilfredshed med deres gruppes nuværende hjemmeside og hvad der var vigtigt for dem i en ny version af Gruppeweb.

Generelt set er tilfredsheden med gruppehjemmesider ret høj, men der er plads til forbedring, og der er bred enighed blandt ledere og forældre om, at det især er på kalender/tilmeldingsdelen, at der er et stort potentiale. Brugerne ønsker alle et bedre overblik over de forskellige arrangementer og ture samtidig med at tilmelding og koordinering mellem forældre og gruppe skal foregå mere smidigt.

Udover en god kalender er det i høj grad brugervenlighed der er vigtigt for brugerne. Hos lederne handler det i høj grad om brugervenlighed i forhold til at oprette indhold, mens det hos forældrene handler om at kunne tilgå Gruppeweb på alle enheder, så det bliver nemmere at tilmelde sig og følge med.

I de fire gruppeinterviews, der blev afholdt inden survey, var der bred enighed om, at Gruppeweb trænger til et designmæssigt løft, som i højere grad henvender sig til voksne, da de er den primære brugergruppe.

Hele analysen fra Wilke kan læses i bilag 2.

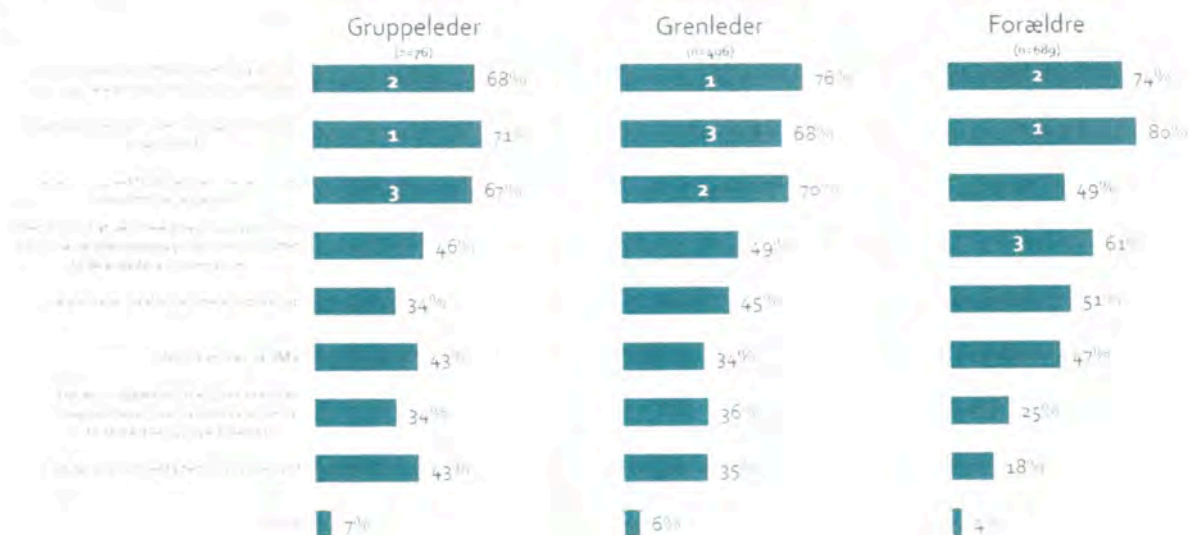

På figur 1 kan man se, hvilke ting der er vigtigst for de forskellige brugergrupper, og her er det tydeligt at det er overblik, der er meget vigtigt og grundlæggende er der meget stor enighed om, hvad det er der er vigtigt som man også kan se på figur 2, hvor tallene giver nogle meget klare pejlemærker for, hvad der er vigtigt at prioritere i kalenderfunktionen.

Figur 1

Figur 2

Valg af system:

Modsat dds.dk har vi ikke på forhånd lagt os fast på et system. Det kan sagtens være, at vi ender med Drupal, men det afgørende for det endelige valg vil være, hvor nemt systemet er at bruge for alle typer brugere.

I processen med at vælge system vil vi selvfølgelig også vægte mulighederne for at integrere med dds.dk, spejder.dk og vigtigst af alt Medlemsservice.

Vi vil tilstræbe os at vælge et open source system i tråd med de øvrige systemer vi benytter i dag.

Udbudsproces:

Efter godkendelse af budget udsendes udbudsmateriale til udvalgte bureauer, som derefter har tre uger til at aflevere deres bud på opgaven. Under budprocessen vil projektlederen være til rådighed for byderne, så eventuelle spørgsmål kan drøftes inden det endelige bud afgives. Vi prioriterer dialogen med bureauer højt og ser møder i budprocessen som en god mulighed for at få et bedre indblik i de enkelte bureauers bemanning og arbejdsmetoder.

Når bud er afgivet har hver byder mulighed for at præsentere deres bud på et møde af 1½ times varighed.

Bud kan gives som enkelt bureau eller som samarbejde mellem flere bureauer, hvor der dog klart skal angives, hvem der står for projektledelse og i sidste ende er ansvarlig for at produktet afleveres til tiden.

Valg af bureau

Beslutningen om hvilket bureau vi skal arbejde sammen med vil blive taget ud fra følgende kriterier:

Økonomi – 30%

Faglige kompetencer og soliditet – 40%

Sammensætning af hold og efterfølgende driftsset-up – 30%

Økonomi:

Vi lægger vægt på, at alle tilbud skal være udformet, så de rent økonomisk kan skilles ad, så det er muligt at vælge, hvilke dele af tilbuddet vi vil benytte os af. I vurderingen af, hvor vi får mest for pengene indgår også en vurdering af driftsøkonomien, når projektet er slut.

Der vil også blive lagt vægt på om byderne har en model for afrapportering af projektet og økonomien, så der er gennemsigtighed i hele projektets levetid.

Faglige kompetencer og soliditet:

Her er det i høj grad bureauets tidligere opgaver, herunder erfaring med multi-site løsninger, der bliver afgørende samt deres evne til at sætte sig ind i Det Danske Spejderkorps' behov og komme med gode løsningsforslag vil vægte højt.

Bureauets bemanning vil også være en faktor, da vi skal sikre, at bureauet har nok ansatte i forhold til at kunne løfte opgaven og er godt bemandede til at kunne håndtere sygdom, uden at det går ud over opgaveløsningen.

Sammensætning af hold og efterfølgende driftsset-up:

Vi vil i høj grad lægge vægt på, at bureau allerede i budfasen præsenterer de primære kontaktpersoner, som vil være bindeled mellem os og udviklere, UX'ere og grafikere. Er der tale om et bud, hvor flere bureauer samarbejder er det vigtigt, at de kommer med en klar plan for, hvordan de organiserer sig internt, og hvem der er projektejer fra deres side, så eventuelle uenigheder kun skal rettes til et enkelt bureau.

Det er også vigtigt, at byderne skitserer, hvordan set-up ser ud, når systemet er gået i luften. Her skal timepriser for almindelig fejlretning og support samt forventede løsningstider for issues listes, så vi har et billede af, hvad driftsomkostningerne vil være, når siden er i luften.

I tilfælde af bud fra flere bureauer, skal der være en klar rollefordeling, så der ikke opstår tvivl om, hvor problemer skal meldes ind.

Proces for udviklingsfasen:

For at projektet skal blive en succes er det afgørende at ledere, spejdere og forældre bliver inddraget i projektet, så de kan være med til at prioritere og konkretisere elementer og funktionalitet.

Så snart at der er fundet et bureau, vil der i samarbejde med dem blive lagt en plan for, hvordan vi sikrer den bedst mulige brugerinvolvering. Det kunne blandt andet blive i form af workshops rettet mod grupperne, hvor ledere skal være med til at tegne og teste ideer inden for en ramme som på forhånd vil blive sat af projektgruppen. Rammen vil være et udpluk af de ønsker som er blevet prioriteret højest i Wilke analysen.

Projektgruppen vil løbende arbejde med at snitte de input vi får fra brugerne til, så de kan omsættes til noget der kan ende med at blive en hjemmesideløsning. Projektgruppen er bevidst holdt lille for at sikre at der er kort mellem tanke og handling og at vi har en gruppe der hurtigt kan træde sammen, hvis der opstår udfordringer.

Når vi kommer til kodefasen vil de frivillige medlemmer af projektgruppen fungere som sparringspartnere, når der skal træffes beslutninger om funktionalitet og når der skal testes. I kodefasen vil ledere og forældre også blive inddraget som testere i det omfang det er nødvendigt.

Inden systemet sættes i drift, skal det testes grundigt af ledere, spejdere og forældre, og der sættes derfor en reserve af i budgettet til at kunne rette systemet til på baggrund af brugerfeedback.

Overgang fra frivilligt til korpskontor:

Gruppeweb har i hele sin levetid været drevet af frivillige kræfter både hvad angår udvikling og support.

Med den nye version vil systemet overgå til et mere professionelt set-up, hvor udvikling vil blive udført af et bureau og en stor del af den efterfølgende support vil blive varetaget af Korpskontoret. Frivillige vil selvfølgelig blive inddraget i udviklingsfasen og i det omfang det er muligt at skaffe folk også i den efterfølgende drift og support.

Fordele:

Mere stabilt hele vejen rundt med forankring på Korpskontoret

Mere sikkert server set-up hos ekstern hostingudbyder

Højere udviklingstempo

Sikrer god sammenhæng mellem øvrige platforme

Ulemper:

Større udgifter til drift – servere, fejlrettelser, support

Indstilling til Korpsledelsen

Vedrørende: Strategiramme

Mødedato: 4. oktober 2017

Modtaget på korpskontoret: 27. september 2017

Kommentarer: -

Overskrift	Strategiramme for Det Danske Spejderkorps
Fra	David Hansen, Mathias Faaborg, Marie Glent-Madsen og Troels Lund
Resumé	Korpsledelsen drøftede på weekendmødet i maj Strategiramme for Det Danske Spejderkorps. Herefter har en arbejdsgruppe i korpsledelsen arbejdet videre med beskrivelse af strategirammen.
Overblik	Strategirammen er styringsdokument for korpsledelsen i Det Danske Spejderkorps, der giver overblik over sammenhængen mellem visioner og udviklingsplaner og korps-interessenters roller heri.
Behandling	Korpsledelsen beslutter Strategirammen
Indstilling	Det indstilles at korpsledelsen beslutter Det Danske Spejderkorps' strategiramme.
Formål og strategisk betydning	Formålet med beskrivelse af Strategirammen i Det Danske Spejderkorps er at forklare den strategiske struktur i korpset. Dokumentet skal bidrage til at have en tydelig strategisk retning og god daglig eksekvering. For at lykkes med dette er det nødvendigt at tydeliggøre hvilke processer, der gør sig gældende i den strategiske struktur og hvilke mekanismer korpset benytter for at sikre langsigtet retning i den daglige ledelse.
Andre inddragelse	-
Baggrund og fakta	Se Bilag
Beskrivelse	Se Bilag
Eksekvering	Strategirammen får sammen med beskrivelsen af Ledelsestrukturen i Det Danske Spejderkorps en fælles udtryk i layout.
Interessenter, motivation og kommunikation	Det Danske Spejderkorps' Strategiramme findes på dds.dk og indgår sammen med en række andre dokumenter i on-boarding af nye korpsledelsesmedlemmer.

Det Danske Spejderkorps' strategiramme

SOMMEREN 2017

Foto: Thomas Heie Nielsen

DET DANSKE
SPEJDERKORPS

Det Danske Spejderkorps' strategiramme

Motivation

Formålet med denne beskrivelse af strategirammen i Det Danske Spejderkorps er at forklare den strategiske struktur i korpset. Dokumentet skal bidrage til at have en tydelig strategisk retning og god daglig eksekvering. For at lykkes med dette er det nødvendigt at tydeliggøre hvilke processer, der gør sig gældende i den strategiske struktur og hvilke mekanismer korpset benytter for at sikre langsigtet retning i den daglige ledelse.

Baggrund

Det Danske Spejderkorps arbejder på baggrund af vores love – i andre foreninger og organisationer kaldet vedtægter – og vores formålsparagraf. Som en uddybning af dette har vi særlige arbejdsredskaber: spejdermetoden og en række principper om ledelse, god adfærd og udvikling.

Det er en kombination af vores love, metoder og principper som danner baggrunden for hvad vi ønsker at arbejde med, hvordan vi arbejder med det og en afgørelse af hvem der skal arbejde med de givne opgaver. Strategirammen hviler på vores love, metoder og principper og det samme gør de visioner og udviklingsplaner der udarbejdes i Det Danske Spejderkorps.

Generel strategiramme

I Det Danske Spejderkorps anvender vi, med afsæt i korpsets formål og værdier, tre mekanismer til at sikre et langsigtet perspektiv i de daglige aktiviteter i korpset.

På den lange bane skabes og vedtages hvert 10. år en **vision** for de kommende 10 ti års udvikling af korpset. Visionen er et overordnet billede af hvordan vi ønsker, at Spejderarbejdet i Det Danske Spejderkorps skal se ud og hvilken retning vi ønsker at udvikle korpset i. **Visionen** udvikles i korpset og på korpssrådsmøderne, og vedtages på et Korpssrådsmøde.

På baggrund af den vision, som i sin natur er langsigtet og maler med den brede pensel, udarbejder Korpssledelsen en **udviklingsplan** for korpset, der skal vedtages af Korpssrådet. **Udviklingsplanen** gælder i 4 år og beskriver hvad de kommende 4 års aktiviteter og prioriteter skal være. Udviklingsplanen skal vise hvordan korpsets forskellige aktiviteter og indsatser er med til at realisere visionen.

Alle aktiviteter og initiativer kræver økonomisk prioritering: derfor indstiller Korpssledelsen hvert år et **budget** som godkendes af Korpssrådet. **Budgettet** skal afspejle de prioriteringer der er i udviklingsplanen for det kommende år. Dermed er der en sammenhæng mellem det årlige budget, udviklingsplanen og visionen for Det Danske Spejderkorps.

Det Danske Spejderkorps styres gennem 4-årige udviklingsplaner, der sætter retning for korpset – underbygget af 10-årige visioner

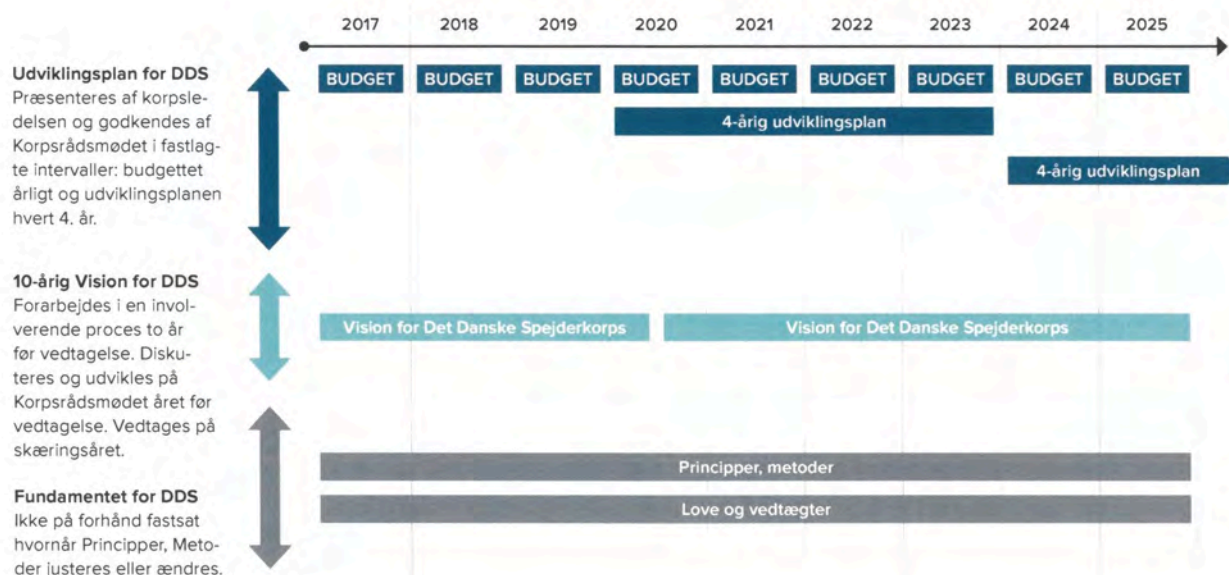

Foto: William B. Rønnebek

Visionen

Det Danske Spejderkorps' vision sætter overordnet retning for udviklingen i den fælles organisation, divisionerne, grupperne, centrene og aktiviteterne i korpset. Visionen består af en visionstitel og under denne titel, helst 3 og maksimalt 5 pejlemærker for Det Danske Spejderkorps udvikling de kommende 10 år fra visionens vedtagelse. Visionen medfølges af inspiration i form af aktiviteter, fortællinger, projekter mv. til at udleve visionen i korpsets.

Skabelsen af en ny vision for Det Danske Spejderkorps skal være en involverende proces, der tillader medlemmer fra hele korpset at påvirke resultatet. Det er væsentligt både fordi involvering skaber forståelse og fordi visionen skal afspejle virkeligheden og de ønsker og drømme som spejdere i Det Danske Spejderkorps har for vores forpligtende fællesskab. Processen skal sikre at visionen funderes på en solid viden om verden udenfor og inde i korpset. Det skal være muligt for de medlemmer, der ønsker at yde indflydelse på visionen at være med. Udarbejdelse af Visionen skal derfor igangsættes ca. to år før det vedtagende Korpssrådsmøde. Visionsprocessen giver korpsets medlemmer mulighed for at diskutere Det Danske Spejderkorps' langsigtede udviklingsretning og påvirke den overordnede retning og fokusering for den fælles organisation. Processen skal synliggøre, hvilket fokus og engagement, der optræder i korpset og samtidig lede frem til en vision, der afspejler at ikke alt kan prioriteres. Det er Korpsledelsens ansvar, at denne proces leder frem til en indstilling af en vision til Korpssrådet. Visionen skal fremlægges i sin helhed på et korpssrådsmøde og besluttet dér, sådan at Korpsledelsen kan begynde at udarbejde en udviklingsplan, på baggrund af visionen. Dermed er det Korpssrådsrådet, der konkluderer på den gennemførte proces.

Visionen sætter overordnet retning for Det Danske Spejderkorps' udvikling, lokalt, regionalt og nationalt.

Vi beslutter en fast ramme for Visionen

- Involverende proces med frivillige på tværs af landet, forud for et involverende korpssrådsmøde
- Beskrivelse af konteksten for Det Danske Spejderkorps
- Beskrivelse af situationen internt i Det Danske Spejderkorps
- Oprids af vores grundlæggende formål, love og værdisæt "Fundamentet"

Format

- Fastlæggelse af en overordnet visionstitel
- Uddybet ved 3-5 underliggende pejlemærker for DDS udvikling over de næste 10 år
- Idekatalog til at arbejde med visionen i divisionen, i centre og i grupper
- Udtalelser fra forskellige personer i organisationen om hvad visionen betyder for dem

Nationalt niveau...

- Får en overordnet retning for hvad der skal fokus på i de næste 10 år
- Kan gå i gang med at etablere milepæle og delmål
- Får en fleksibel, men klar ramme for hvad der skal fokus på og hvad der ikke har prioritet

Styret ved...

- Korpsledelsen styrer involveringsprocessen og indstiller visionen til godkendelse af Korpssrådet
- Korpssrådet beslutter visionen og overdrager eksekverering af visionen til korpsledelsen

Lokalt og regionalt niveau...

- Får mulighed for at diskutere strategi og visioner
- Skal påvirke den fælles organisation og kan bestemme i hvilken retning Det Danske Spejderkorps skal udvikle sig
- Får viden om hvad andre i korpset har fokus på og vil engagere sig i
- Har forståelse for at ikke altting kan være en prioritet

Styret ved...

- Deltagelse i arbejds møder, workshops og korpssrådsmøde
- Indfyldelse efter "dem der deltager og engagerer sig bestemmer" princippet
- Mulighed for at påvirke tidligt og beslutte senere ved afstemning

Udviklingsplanen

Det Danske Spejderkorps' udviklingsplan sætter et særligt fokus over en fireårig periode på et eller flere elementer i visionen og inspirerer til handling lokalt. I udviklingsplanen fastlægges et overordnet udviklingsmål uddybet i tre underliggende temaer der tilsammen danner ramme for korpsets arbejde de kommende fire år fra vedtagelse. Udviklingsmålet og de tre temaer medfølges af et idekatalog med konkrete initiativer til at arbejde med udviklingsplanen i korpsets enheder.

Det påhviler Korpsledelsen af udarbejde en udviklingsplan hvert fjerde år, der kan præsenteres for Korpsrådet til godkendelse. Udviklingsplanen skal afspejle verden udenfor og inde i Det Danske Spejderkorps og det er Korpsledelsens opgave at sikre dette. Udviklingsplanen skal fastlægge et fokus og prioritere hvor engagementet skal ligge internt i korpset. Sammenhængen mellem visionen og udviklingsplanen, skal være synliggjort i udviklingsplanen, idet den skal beskrive de indsatser, der skal ske, for at realisere dele af visionen.

Udviklingsplanen fungerer som en prioritering af ressourcer og målsætning for indsatser i den fælles organisation, hvori projekter, initiativer og arrangementer på nationalt niveau forankres. For korpsets enheder skal udviklingsplanen være en kombination af instruktion og inspiration: den skal være en relevant referenceramme og give perspektiv på og inspiration til gruppernes egne udviklingsplaner. Selvom udviklingsplanen lægger en ramme for 4 år er det op til den valgte Korpsledelse, at sikre en god balance mellem at realisere planen og sikre en vis responsivitet til de muligheder og forandringer, der kan opstå imellem vedtagne udviklingsplaner. Det kan være ændrede holdninger i samfundet, politiske tiltag, fælles projekter eller engagement fra eksterne samarbejdspartner, hvor korpsledelsen prioriterer Det Danske Spejderkorps engagement imellem udviklingsplanerne.

Udviklingsplanen, besluttet af korpsledelsen, godkendt af korpsrådet, sætter særligt fokus på et eller flere elementer i visionen og inspirerer til handling lokalt

Vi beslutter en fast ramme for udviklingsplanen

- Kort beskrivelse af konteksten for Det Danske Spejderkorps
- Kort beskrivelse af situationen internt i Det Danske Spejderkorps
- Forbindelse til visionen – hvordan er udviklingsplanen med til at realisere elementer i visionen

Fastlæggelse af et overordnet udviklingsmål

- Uddybet ved 3 underliggende temaer vi arbejder med over de næste 4 år
- Idekatalog med konkrete initiativer til at arbejde med udviklingsplanen i divisionen, i centre og i grupper
- Eksempler på initiativer som den fælles organisation sætter i gang

Nationalt niveau...

- Får prioriteret ressourcer og indsatser for de næste fire år, og derigennem for korpset og de frivilliges arbejde
- Igangsætter projekter, initiativer og arrangementer
- Fastlægger mål

Styret ved...

- Korpsledelsen beslutter budget til godkendelse af Korpsrådet
- Korpsledelsen beslutter eksekvering af projekter og initiativer
- Den fælles organisation leverer på initiativer og målsætninger

Lokalt og regionalt niveau...

- Får en ramme for fokus og inspiration til egen lokale udviklingsplan
- Får viden om hvad resten af korpset har fokus på og vil engagere sig i
- Har forståelse for hvad man kan forvente, hente særligt støtte eller inspiration til fra den fælles organisation

Styret ved...

- Ledelsen lokalt beslutter budget til godkendelse
- Ledelsen lokalt beslutter eksekvering af initiativer og projekter

Roller i strategirammen

Formålet med Det Danske Spejderkorps' strategiramme er at skabe fælles udviklingsretning i hele korpset. Dermed er strategirammen væsentlig for alle medlemmer, enheder og funktioner i Det Danske Spejderkorps, da alle indgår i forskellige dynamikker. Det brede sigte for strategirammen medfører et behov for en bevidsthed om hvilke roller i korpset der indgår i hvilke dynamikker for ikke at gøre processen uigennemskuelig og uladsiggørlig. Fem roller, har en væsentlig rolle i enten skabelsen eller udlevelsen, eller begge, af strategirammen. Det gælder korpsets enheder, den fælles organisation, Korpsrådet, Korpsledelsen og Generalsekretæren.

Enhedernes rolle

Det Danske Spejderkorps består af mange forskellige enheder: grupper, divisioner, netværk, centre, arrangementer m.m.. Enhederne, især Grupperne, udlever det daglige spejderarbejde og den fælles vedtagne retning for korpset. De deltager i skabelsen af visionen og kan gennem deres enhedsrepræsentanter i Korpsrådet øve indflydelse på beslutningen af udviklingsplaner og budgetter. Enhedernes fornemste rolle er at udleve og udvikle det gode spejderarbejde i den fælles vedtagne retning givet af visionen og udviklingsplanen. Derudover at bidrage til, gennem inputs og deltagelse, at skabe den 10 årige vision til indstilling til Korpsrådet.

Korpsrådets rolle

Korpsrådet er korpsets øverste myndighed. Korpsrådet er samlet ordinært en gang årligt til Korpsrådsmødet. Her godkendes eller afvises de forslag der er fremsendt af korpsets medlemmer eller Korpsledelsen. Korpsrådets fornemste opgave i strategirammen er at vedtage visionen og udviklingsplanen. Derudover at kontrollere Korpsledelsen ved at spørge ind til, godkende eller afvise budgetter, forslag og beretninger. Korpsrådet tager ikke stilling i enkeltsager eller vedtager enkeltinitiativer, men sætter den overordnede retning for korpset, igennem vedtagelse af en 10-årig Vision, en 4-årig Udviklingsplan og et årligt budget.

Korpsledelsens rolle

Korpsledelsen varetager under ansvar over for Korpsrådet ledelsen af korpset. Dermed er det Korpsledelsens ansvar at agere bestyrelse. Herfra beder man den daglige ledelse udarbejde materiale og beslutningsdokumenter til drøftelse og beslutning, og eksekverer på beslutninger taget af Korpsledelsen. Korpsledelsens fornemste opgave er, med afsæt i den af Korpsrådet besluttede vision og udviklingsplan, at igangsætte initiativer, projekter og kontrollere den daglige ledelses arbejde ved at spørge ind, godkende eller afvise forslag, indstillinger og status.

Generalsekretærens rolle

Generalsekretæren er den øverste administrative daglige ledelse i Det Danske Spejderkorps og refererer til Korpsledelsen, hvor den daglige politiske ledelse udgøres af de to spejderchefer. Generalsekretærens fornemste opgave er at sikre at Korpsledelsens beslutninger føres ud i livet og at Korpsledelsen er klædt på til at kunne varetage sin opgave. Det er en stadig vigtig opgave at sikre en god balance mellem ansatte og frivillige i den fælles organisation. Det er generalsekretærens opgave, med støtte fra den fælles organisation at sikre fortsat rekruttering af dygtige engagerede frivillige og medarbejdere.

Den fælles organisations rolle

Den fælles organisation er en projektorganisation, der sikrer drift og udvikling af produkter og services med afsæt i korpsets udviklingsplan, vision og Spejdernes mission om at gøre børn og unge beredt til livet gennem friluftsliv, fællesskab og udfordring. Den fælles organisations fornemste opgave er at orientere sig efter visionen og eksekvere på baggrund udviklingsplanen og af Korpsledelsens beslutninger. Det er generalsekretærens opgave, som daglig leder af den fælles organisation, at sikre at projekter, initiativer m.v. vedtaget af Korpsledelsen, bliver eksekveret. Den fælles organisation består af både frivillige og ansatte.

Hvilken rolle spiller DDS forskellige organer?

Organ	Det betyder at...
Korpsrådsmødet	<ul style="list-style-type: none"> • Korpsrådsmødet er DDS' generalforsamling: man godkender eller afviser de forslag, der er fremsat af korpsledelsen eller af medlemmer. • Korpsrådsmødets fornemste opgave er at vælge korpsledelsen, kontrollere dens arbejde ved at spørge ind til, godkende eller afvise budgetter, forslag og beretninger • Korpsrådsmødet skal ikke tage sig af enkeltsager eller fremsætte enkeltinitiativer, men udstikke de overordnede retningslinjer for korpset – det er op til den valgte korpsledelse at agere bestyrelse
Korpsledelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Korpsledelsen er DDS' bestyrelse: man beder den daglige ledelse udarbejde materiale og beslutningsdokumenter til drøftelse og beslutninger, og eksekverer på de beslutninger, Korpsledelsen tager • Korpsledelsens fornemste opgave er at varetage det øverste ledelsesansvar for Korpset mellem Korpsrådsmøderne: ved at igangsætte initiativer, projekter og kontrollere den daglige ledelses arbejde ved at spørge ind til, godkende eller afvise forslag, indstillinger og status
Generalsekretæren og den fælles organisation	<ul style="list-style-type: none"> • Generalsekretæren er den øverste administrative daglige leder og refererer til Korpsledelsen, hvor den daglige politiske ledelse er de to spejderchefer • Generalsekretæren fornemste opgave er at sikre at Korpsledelsens beslutninger er føres ud i livet og at Korpsledelsen er klædt på til at kunne varetage sin opgave

DUF
DANSK UNGDOMS FÆLLESRAAD

Notat - fulde medlemsrettigheder til umyndige

DUF vedtog en ny tipsbekendtgørelse i foråret 2016, hvor særligt kravet i § 10, stk. 3, nr. 2, om fulde medlemsrettigheder til alle over 16 år har medført et behov for en afklaring af de en række juridiske spørgsmål. Nærværende notat klarlægger DUFs fortolkning af juraen bag reglen, beskriver relationerne til forskellige aftaleparter samt giver tips til indretning af tegningsregel i vedtægterne. Notatet kan anvendes til oplysning af området til modtagere af tilskud, herunder medlemsorganisationer og lokalforeninger og danne baggrund for en dialog om juraen med evt. aftaleparter.

1. Indledning

En forening indgår aftaler med mange forskellige aftaleparter. Undertiden opleves det, at en aftalepart – eksempelvis en bank – har en holdning til, om de vil indgå aftaler med en umyndig tegningsberettiget. Der er ikke i sig selv noget juridisk til hinder for dette, men en situation, hvor tegningsberettigede er mindreårig, giver anledning til en række juridiske overvejelser, som DUF anbefaler tilskudsmodtagere, herunder vores medlemsorganisationer at være opmærksomme på. Det er formålet med nærværende notat.

De organisationer, der modtager tilskud fra DUF, har valgt at organisere sig vidt forskellig. I langt de fleste foreninger vil tegningsberettigede aldrig være umyndige, selvom der eksisterer en teoretisk mulighed herfor. For andre er det helt konsekvent sådan, at hele bestyrelsen består af mindreårige, og at der dermed også er valgt umyndige til traditionelt tegningsberettigede poster så som formand eller kasserer.

Nærværende notat klarlægger DUFs fortolkning af juraen bag reglen i tipsbekendtgørelsen om fulde medlemsrettigheder til alle over 16 år, beskriver relationerne til forskellige aftaleparter samt giver tips til indretning af tegningsregel i vedtægterne. DUF's sekretariat er altid klar til at uddybe notatet eller hjælpe i konkrete situationer, hvor der måtte opstå juridiske spørgsmål. Skriv eller ring til juridisk konsulent Mikkel Wrang på mw@duf.dk, tlf. 6020 1445.

2. DUFs vurdering af det juridiske grundlag for reglen i tipsbekendtgørelsens § 10, stk. 3, nr. 2.

Tipsreglerne

DUF's styrelse vedtog i foråret 2016 en ny tipsbekendtgørelse. Den kan findes på Retsinformation, www.retsinfo.dk, (BEK nr. 495 af 29/05/2016) eller på DUF's hjemmeside www.duf.dk. Af bekendtgørelsens § 10, stk. 3, nr. 2, fremgår:

"§ 10. Som tilskudsudløsende medlem defineres en person, der lever op til følgende kriterier:

...

3) Har haft fulde medlemsrettigheder enten:

...

Stk. 3. Fulde medlemsrettigheder jf. stk. 1, nr. 3, defineres som:

- 1) Ret til at deltage i organisationens eller lokalforeningens aktiviteter på lige fod med lignende medlemmer, samt
- 2) fulde demokratiske rettigheder, herunder stemmeret og valgbarhed i henhold til organisationens vedtægter. Medlemmets demokratiske mulighed for indflydelse skal kunne dokumenteres fra medlemmet til lokalforeningens og landsorganisationens ledelse. Medlemmer under 16 år kan dog lade sig repræsentere ved sine forældre eller værge."

DUFs tipsudvalg har efterfølgende fortolket denne regel således, at for at kunne udløse tilskud hos DUF, må der ikke være nogen vedtægtsmæssig diskrimination af de 16-17-årige medlemmer, der potentielt skal kunne udgøre et flertal af alle bestyrelser og lign., ligesom de ikke må være afskåret fra at blive valgt til centrale poster såsom formand, næstformand og kasser mv. Dette gælder lige fra lokalforeningens bestyrelse til landsorganisationens hovedbestyrelse og forretningsudvalg (eller lignende). Det betyder således i praksis at også poster, der normalvis indebærer en tegningsberettigelse, skal kunne bestrides af en mindreårig.

3. Tegningsberettigelse

En forening er en selvstændig juridisk person. Hvis en forening påtager sig en forpligtelse, er det derfor alene foreningen, der hæfter for forpligtelsen, og foreningens medlemmer kan som udgangspunkt ikke drages til ansvar. En undtagelse til dette er, hvis det fremgår af foreningens vedtægter, at foreningens medlemmer hæfter med en del af deres formue. Bestyrelsesmedlemmerne kan desuden blive pålagt erstatningsansvar, hvis bestyrelsen handler ansvarspådragende.

En forening kan imidlertid ligesom andre juridiske personer ikke tegne sig selv. Det er derfor nødvendigt, at der i en forening er udpeget tegningsberettigede personer.

3.1. umyndige som tegningsberettigede

De tegningsberettigede personer i en frivillig forening vil typisk være formand og/eller kasserer. I en forening, hvor bestyrelsen alene består af umyndige personer, og/eller hvor de tegningsberettigede personer er umyndige, vil tegningsretten (også) her hvile på et fuldmagtforhold.

Det følger af værgemålslovens § 1, stk. 2 og 3, at umyndig ikke kan forpligte sig selv. Det betyder, at en 16-årig ikke kan forpligte sig selv f.eks. i forhold til økonomiske spørgsmål. Den umyndige vil dog efter omstændigheder kunne ifalde et erstatningsansvar.

Det almindelige aftaleretlige udgangspunkt er imidlertid samtidig, at en umyndig kan optræde som fuldmægtig og påføre hovedmanden, herunder den forening han har fuldmagten fra, forpligtelser. Det fremgår klart af den aftaleretlige juridiske litteratur

¹ Til illustration kan nævnes en afgørelse truffet af Forbrugerklagenævnet i 1990. I denne sag havde en kunde fået oplyst en pris på et fjernsyn af en ansat i butikken, der var under 18 år. Den oplyste pris var imidlertid ved en fejl oplyst for lavt, og butikken gjorde gældende, at handlen var ugyldig som følge af, at den ansatte ikke var myndig. Det afviste Forbrugerklagenævnet, idet den ansatte som fuldmægtig havde forpligtet butikken i medfør af aftalelovens § 10, stk. 1.

Tegningsretten følger de almindelige fuldmagtsregler, hvilket i foreningsretten i praksis oftest vil være reglerne om stillingsfuldmagt efter aftalelovens § 10, stk. 2. Umyndige kan godt være fuldmægtige.²

3.2. Retsstilling for hovedmand, fuldmægtig og tredjemand ved anvendelse af umyndige fuldmægtige

Der er som udgangspunkt ikke noget juridisk til hinder for, at en umyndig person sidder i bestyrelsen i en forening som tegningsberettiget, og foreningen vil i langt de fleste tilfælde være umiddelbart bundet af de aftaler, som den umyndige tegningsberettigede indgår på vegne af foreningen.

Det er dog samtidig sådan, at der er en række særlige forhold, der gør sig gældende, når en mindreårig tegner foreningen. Det skyldes, at en umyndig fuldmægtig ikke hæfter med et objektivi ansvar jf. aftalelovens § 25³. Tredjemands retsstilling (altså ham der indgår aftale med) over for den fuldmægtige bestemmes da af de almindelige regler i værgemålslovens § 44^{4 5}

---

¹ eksempelvis "Grundlæggende Aftaleret" af Mads Bryde Andersen, 4. udgave side 280 – 281.

² se eksempelvis Hasselbalch, Foreningsret, 3. udgave, 2001, s. 193, note 16.

³ **Aftalelovens § 25.** Den, der optræder som fuldmægtig for en anden, indestår for, at han har fornøden fuldmagt. Oplyser han ikke, at han havde sådan, eller at hans retshandel er godkendt af den opgivne fuldmagtsgiver eller af andre grunde er bindende for denne, skal han erstatte den skade, tredjemand lider ved, at retshandelen ikke kan gøres gældende mod den opgivne fuldmagtsgiver.

Stk. 2. Denne bestemmelse kommer ikke til anvendelse, når tredjemand vidste eller burde vide, at den, som foretog retshandelen, ikke havde fornøden fuldmagt. Ej heller kommer den til anvendelse, når den, som foretog retshandelen, handlede i henhold til en fuldmagt, der var ugyldig eller uvirksom af grunde, som han var uvidende om, og som tredjemand ikke kunne påregne, at han vidste besked om.

⁴ **Værgemålslovens § 44.** Har en umyndig indgået en aftale på egen hånd uden at være berettiget dertil, kan den anden part træde tilbage fra aftalen, medmindre den forinden er godkendt eller bindende opfyldt. Tilbage trædelse kan meddeles til den umyndige.

Stk. 2. Vidste den anden part, at aftalen blev indgået med en umyndig, og havde den anden part ikke grund til at tro, at denne havde hjemmel til at indgå aftalen, kan parten dog først træde tilbage efter udløbet af den frist, som ved aftalens indgåelse blev fastsat til at indhente godkendelse, eller som med rimelighed måtte forudsættes at medgå hertil.

Stk. 3. Så længe den umyndige opfylder en aftale om personligt arbejde, kan den anden part ikke træde tilbage fra aftalen.

I nedenstående anvendes følgende betegnelser for at illustrere en aftalesituation. Hovedmanden (foreningen, der udsteder den umyndige fuldmægtige med en fuldmagt enten i en konkret situation eller som følge af en stillingsfuldmagt som tegningsberettiget), den umyndige tegningsberettigede eller den umyndige fuldmægtige (den umyndige, der har erhvervet en fuldmagt og som tegner foreningen) samt medkontrahenten eller tredjemanden (aftaleparten som den umyndige fuldmægtige indgår aftale med – eksempelvis en bank).

Efter værgemålslovens § 44 er hovedreglen, at en medkontrahent, der med en umyndig har indgået en gensidig bebyrdende aftale, som bliver ugyldig, kan træde tilbage fra kontrakten, så snart denne bliver klar over forholdet. Medkontrahenten bliver dermed frigjort fra aftalen og for sin forpligtelse til at lægge sin ydelse.

Forudsætningen for, at medkontrahenten kan træde tilbage efter § 44, stk. 1, er, at han var i god tro, da aftalen blev indgået, d.v.s. at han gik ud fra, at han handlede med en myndig, eller at han vel var klar over, at han sluttede aftalen med en umyndig, men havde grund til at tro, at denne havde værgens samtykke eller anden hjemmel til at indgå aftalen. Vidste medkontrahenten derimod, at han handlede med en umyndig, og blev det aftalt, at den umyndige skulle sørge for godkendelse fra værgen, kan medkontrahenten efter værgemålslovens § 44, stk. 2, først træde tilbage efter udløbet af den aftalte frist for indhentelse af de fornødne godkendelser. Er der ikke aftalt en frist ved kontraktens indgåelse, må medkontrahenten afvente den tid, som med rimelighed måtte forventes at medgå til værgens overvejelser.⁶

Værgemålslovens § 44 regulerer en almindelig aftalesituation imellem en umyndig og en medkontrahent. I det tilfælde, hvor den umyndige agerer som fuldmægtig, er der tale om et trepartsforhold. Som ovenfor nævnt finder de almindelige regler i værgemålslovens § 44 anvendelse, når en tredjemands retsstilling skal afklares. Det betyder, at hvis en umyndig fuldmægtig – f.eks. en 16 årig formand for foreningen – indgår aftale med en medkontrahent (tredjemand) – f.eks. forenings bankforbindelse – og denne ikke vidste, at foreningens 16 årige formand var mindreårig, da der blev indgået en aftale om en kassekredit til foreningen, og den umyndige handler på egen hånd uden at have været berettiget hertil, så kan banken træde tilbage fra aftalen alene af den grund, medmindre aftalen forinden er godkendt eller bindende opfyldt. Hvis banken derimod ved, at formanden er umyndig (hvilket typisk vil være tilfældet pga. krav om ID i forhold hvidvaskningsregler) og havde banken ikke grund til at tro, at den umyndige havde hjemmel til at indgå aftalen, kan banken dog først træde tilbage, hvis foreningen ikke inden for en rimelig frist har godkendt aftalen.

Medkontrahenten (tredjemanden) – i eksemplet banken – har altså ikke aftalelovens § 25 at holde sig til, men kan henholde sig til værgemålslovens § 44 og kan dermed enten få aftaleopfyldelse eller træde tilbage på de nærmere beskrevne vilkår.

---

⁵ se eksempelvis Grundlæggende Aftaleret af Mads Bryde Andersen, 4. udgave side 280 – 281.

⁶ se betænkning 1993 nr. 1247, s. 335-339.

Værgemålslovens § 44 angår medkontrahentens adgang til at træde tilbage. Den umyndige kan altid træde tilbage⁷.

At den umyndige fuldmægtige ikke indestår for sine dispositioner på samme måde som den myndige, begrænser dog ikke fuldmægtigens mulighed for at påføre hovedmanden (foreningen) forpligtelser. I forholdet imellem foreningen og den fuldmægtige er det således sådan, at den fuldmægtige kan påføre foreningen (hovedmanden) en forpligtelse.

3.3. godkendelse af en aftale indgået af en umyndig fuldmægtig

I normalsituationen hvor en umyndig indgår en aftale, der herefter kræver godkendelse efter værgemålslovens § 44, vil det være den umyndiges værge, der kan godkende. Det er imidlertid ikke tilfældet, når der er tale om et trepartsforhold, hvor den umyndige agerer som fuldmægtig for en forening. Det vil i dette tilfælde være foreningen, der skal godkende aftalen.

Det er i praksis uklart, hvad det kræves for, at en forening har godkendt en aftale. DUF vurderer, at en bestyrelsesbeslutning herom, hvor en aftale indgået af en mindreårig fuldmægtig tiltrædes, vil være tilstrækkelig. En sådan godkendelse kan efterfølgende dokumenteres af et bestyrelsesreferat eller lign. Det følger af det forhold, at det er bestyrelsen, der imellem generalforsamlingerne har kompetencen til at indgå forpligtelser på vegne af foreningen, dog med de eventuelle indskrænkninger, der måtte være i foreningens vedtægter.

Det har dog i korrespondance med DUF's advokat været fremført, at en forening som juridisk person ikke selv kan indgå denne godkendelse af en aftale efter værgemålslovens § 44, stk. 2, og at det derfor kræver, at der er en myndig tegningsberettiget for foreningen, der påtager sig denne opgave. Argumentet synes at være at en godkendelse af en forenings dispositioner foretaget af en umyndig fuldmægtig, ikke kan foretages af en anden umyndig tegningsberettiget. Det stiller således krav om, at der altid er en tegningsberettiget myndig, der kan tegne foreningen i forpligtende økonomiske spørgsmål mv.

3.4. opsummering

Opsummeret kan det anføres, at i de situationer, hvor den umyndige fuldmægtig har handlet inden for sin fuldmagt og inden for sin bemyndigelse, er foreningen bundet af aftalen. Der er indgået en gyldig aftale. En tredjemand – eksempelvis en bank – får således opfyldt sin aftale og det forhold, at den er indgået af en umyndig får ingen selvstændig betydning.

I den situation at en umyndig fuldmægtig handler uden for sin fuldmagt er foreningen jf. de almindelige aftaleretlige regler ikke bundet af den fuldmægtiges handling. En umyndig kan altid træde ud af en aftale og er i øvrigt ikke bundet af objektivt ansvar efter aftalelovens § 25. En tredjemand må således i den situation falde tilbage på de almindelige regler i værgemålslovens § 44 og enten udtræde efter

---

⁷ Se Karnovs lovsamling kommentar til værgemålslovens § 44, note 125.

§ 44, stk. 1, fordi man har været i god tro, med mindre foreningen forinden har tiltrådt aftalen ved enten at godkende eller opfylde den. Hvis tredjemanden var i ond tro, må han afvente foreningen evt. godkender inden for rimelig tid. Hvis ikke det sker og tredjemanden som følge heraf lider et tab, må han henholde sig til erstatningsreglerne i værgemålslovens § 45.

Som det fremgår af ovenstående er der således ikke noget til hinder for at en umyndig fuldmægtig kan indgå aftaler som mellemlid mellem en hovedmand (foreningen) og en tredjemand (eks. en bank). Tredjemanden kan ligeledes selv gøre meget for at minimere sin risiko ved at indgå aftaler med en umyndig mindreårig og eksempelvis kræve vished for fuldmagtens eksistens.

Fra foreningens synspunkt skal man være opmærksom på, at man naturligvis – jf. de almindelige aftaleretlige regler – er bundet af en aftale som en umyndig fuldmægtig indgår (som tegningsberettiget med det, der hedder en fuldmagt med særlig tilværelse). Den situation er ikke anderledes, end hvis det var en myndig fuldmægtig. Der gælder desuden det forhold, at hvis en fuldmægtig holder sig inden for sin fuldmagt, men går ud over sin bemyndigelse, så er foreningen også bundet, med mindre der er ond tro hos tredjemanden, jf. aftalelovens § 11, stk. 1. Eksempelvis hvis det af en konkret fuldmagt fremgår, at kassereren er umyndig, men har fuldmagt til at forhandle en kassekredit. Kassereren får af foreningen bemyndigelse til at forhandle en rente på op til 6 %, men af hensyn til kassererens forhandlingsmulighed, skrives dette ikke i fuldmagten. Hvis den umyndige fuldmægtige indgår en aftale om en kassekredit på 8 %, så har han handlet udenfor sin bemyndigelse, men indenfor fuldmagten. Foreningen vil i et sådan tilfælde formentlig i medfør af aftalelovens § 10 stadig være bundet af aftalen med banken. Banken vil her have en interesse i at opfylde aftalen, og foreningen er forpligtet, og har således kun sin umyndige fuldmægtig at henholde sig til. Den umyndige vil dog formentlig kunne ifalde et ansvar over for foreningen efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler. Hvis en fuldmægtig derimod går udover sin fuldmagt, så er foreningen ikke bundet.

4. Nærmere om bestyrelsesansvar

Det er fast antaget, at en umyndig kan indtræde i en forenings bestyrelse.⁸

Hovedreglen er, at foreningens økonomi er adskilt fra medlemmernes, herunder naturligvis også bestyrelsesmedlemmernes økonomi. Bestyrelsesmedlemmerne hæfter således som udgangspunkt ikke for foreningens forpligtelser.

Når man vælges ind som bestyrelsesmedlem i en forening, skal man handle på vegne af foreningen i den periode, man sidder som bestyrelsesmedlem. Det er generalforsamlingen i en forening, der er det øverste besluttende organ. I det daglige er det dog bestyrelsen, der bestemmer, hvordan en forening skal agere eller undlade at agere, og hvilke pligter en forening påtager sig. Forholdet reguleres af foreningens vedtægter.

---

⁸ se eksempelvis "Foreningsret", Hasselbalch, 2011, s. 350.

Som bestyrelsesmedlem skal man på den ene side være sig sit (bestyrelses)ansvar bevidst. På den anden side skal man være opmærksom på, at der er ganske vide grænser for, hvad et bestyrelsesmedlem - uden at ifalde ansvar - kan foretage sig på vegne af foreningen, hvis der er fornuftige grunde til det. Yderligere vil der kun blive tale om erstatningsansvar, hvis handlinger eller undladelser (udenfor grænserne) har resulteret i et økonomisk tab.

En umyndig person kan blive erstatningsansvarlig for ansvarspådragende handlinger begået som bestyrelsesmedlem, ligesom en myndig person kan blive det.

Forældreansvarsloven bestemmer i øvrigt, at forældrene hæfter for de første 7.500 kr., som en mindreårig er erstatningsansvarlig for.

Det kan i den forbindelse endvidere erindres, at den kriminelle lavalder er 15 år, jf. straffelovens § 15. En 16 årig kasserer, der måtte begå et kriminelt forhold eksempelvis underslæb kan således ifalde strafansvar.

5. Aftaleindgåelse med konkrete erhvervsdrivende

I aftaleindgåelse med konkrete erhvervsdrivende gælder for foreninger de almindelige aftaleretlige regler. Det betyder også at en erhvervsdrivende altid selv bestemmer, hvem man vil indgå aftaler med, herunder om man ikke ønsker at indgå aftaler med en forening, fordi denne er repræsenteret af en umyndig tegningsberettiget som fuldmægtig.

5.1. Banken

I forbindelse med ikrafttræden af den nye tipsbekendtgørelse har DUF erfaret, at enkelte banker i første omgang har afvist et samarbejde med medlemsorganisationers lokalforeninger som følge af vedtægter, der giver mulighed for, at umyndige skal kunne blive valgt til tegningsberettigede poster i bestyrelsen. I en konkret dialog har sagerne dog indtil videre løst sig. DUF har således ikke på nuværende tidspunkt kendskab til sager, hvor banker fortsat afviser at have DUF's medlemsorganisationer som kunder. Såfremt der opleves problemer med banken vil DUF's råd i første omgang være selv at gå i dialog med banken. Hvis det ikke løser problemet, står DUF altid parat til at hjælpe.

Bankernes brancheorganisation – FinansDanmark – udsendte den 30. august 2017 en orienteringsskrivelse til deres medlemmer på baggrund af en henvendelse fra DUF. I orienteringsskrivelsen orienterer de om problemstillingen og det løsningsforslag, som DUF har skitseret.

5.2. Ejendomshandler og tinglysning

Når en forening f.eks. køber en fast ejendom, har tinglysningsdommeren en undersøgelsespligt i forbindelse med lysning af dokumenter og skal bl.a. påse, at underskrift er meddelt af rette vedkommende. I den forbindelse må vedtægterne

forevises og tillige sådanne protokoludskrifter, som er nødvendige for konstateringen af, hvem der er (lovligt) valgt til de i vedtægterne forudsatte poster. Herudover bør dommeren påse, at vedtægternes regler for lovligheden af den transaktion, som der er tale om at søge tinglyst, er overholdt⁹.

I teorien burde der ikke være noget til hinder for, at umyndige som fuldmægtige for en forening erhverver en ejendom på vegne af foreningen. Civilstyrelsen har i øvrigt i en konkret sag fra 2007 fastslået, at det forhold at en eller flere umyndige, der er tegningsberettigede i en forening, har fuldmagt til at underskrive en købsaftale for at erhverve en fast ejendom, ikke efter værgemålslovgivningen kræver statsforvaltningens tilladelse. Det samme gælder andre økonomiske handlinger, som de umyndige foretager sig på foreningens vegne i deres egenskab af at være tegningsberettigede i en forening.

6. Tilskud fra kommunen i medfør af folkeoplysningsloven

Folkeoplysningsloven indeholder ikke krav om, at man skal være myndig, hvis man er tegningsberettiget eller bestyrelsesmedlem i øvrigt i en forening, der modtager tilskud. Erstatningsansvaret for eventuelt uberettigede modtagne tilskud vil være det samme, jf. ovenfor om bestyrelsesansvar, uanset alder. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der i folkeoplysningslovens § 31, stk. 2, er foreskrevet følgende: "Bestyrelsen hæfter personligt for det tilskud, som foreningen har modtaget efter denne lov, hvis tilbagebetalingskravet er opstået ved retsstridig handling eller undladelse, der kan tilregnes pågældende som forsætlig eller uagtsom. Bestyrelsens medlemmer hæfter i øvrigt ikke personligt for foreningens tilskud efter loven."

7. Forslag til tegningsregel

DUF har på baggrund af ovenstående udarbejdet et forslag til en tegningsregel, som imødekommer de ovenfor nævnte problemstillinger. Som følge af den regel vil der altid være en myndig tegningsberettiget. DUF går altid gerne i dialog om andre konkrete forslag til tegningsregler:

"Tegning og hæftelse

Foreningen tegnes af formand og kasserer.

Køb, salg eller pantsætning af fast ejendom skal godkendes af generalforsamlingen. Ligeledes skal låneoptagelse på mere end _____ kr. godkendes af generalforsamlingen.

Kassereren varetager den daglige drift, herunder administration af foreningskontoen.

Såfremt formand og/eller kasserer er umyndig, tegnes foreningen af formand og kasserer samt et øvrigt myndigt bestyrelsesmedlem i forening, dog således at næstformanden, hvis denne er myndig, altid vælges hertil (eventuelt efterfulgt af de øvrige menige bestyrelsesmedlemmer). Hvis der ikke findes en myndig person i

---

⁹ "Foreningsret", Hasselbalch, 3. udgave 2001, s. 196.

bestyrelsen, udpeger bestyrelsen en ekstern myndig person som tegningsberettiget. I tilfælde af, at hele bestyrelsen består af umyndige personer tegnes foreningen således af formand, kasserer og den eksterne myndige person i forening. Foreningens medlemmer hæfter ikke personligt for de foreningen påhvilende forpligtelser.”

8. Afslutning

Erhvervsdrivende bestemmer naturligvis selv, hvem de vil indgå aftaler med. Når en erhvervsdrivende undertiden forholder sig kritisk over for at indgå aftaler med en umyndig tegningsberettiget, er det generelt DUFs erfaring, at det sjældent giver anledning til større vanskeligheder, da misforståelser ofte afklares, og der findes gode lokale løsninger.

Foreninger, hvor der bliver valgt umyndige til tegningsberettigede poster, kan dog med fordel tage sine forholdsregler og orientere sig i nærværende notat.

Vedtægtsforhold i foreninger er ofte meget forskellige. DUF yder derfor gerne konkret vejledning i forhold til den enkelte organisation.

DUF følger løbende området og modtager derfor meget gerne en orientering om evt. problematikker, der har tilknytning til nærværende notat.